

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Klasy IV – VI wg nowej podstawy programowej

I Wymagania ogólne

1. Skuteczne, etyczne komunikowanie się z ludźmi, budowanie dobrych relacji w różnych sytuacjach życiowych.
2. Interpretacja i analiza różnych tekstów kultury.
3. Świadome wykorzystanie wiedzy o języku w porozumiewaniu się – kształcenie językowe.
4. Tworzenie różnych form wypowiedzi.
5. Skuteczne i krytyczne korzystanie z różnych przekazów medialnych.
6. Zapoznawanie się z różnymi tekstami kultury, wyrabianie nawyków lekturowych; szukanie odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób zjawiska kultury pomagają zrozumieć siebie, innych i świat.
7. Rozwijanie umiejętności autorefleksji na temat roli wartości w kształtowaniu swojej tożsamości i odpowiedzialności za świat.

II Wymagania szczegółowe

1. Komunikacja.

Uczeń:

- a) tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją,
- b) słucha rozmówcy w sposób uważny i zaangażowany,
- c) stosuje zasady grzeczności językowej,
- d) wyraża swoje potrzeby, emocje w sposób zrozumiały, uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie,
- e) rozpoznaje komunikaty niewerbalne.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- a) odczytuje teksty należące do różnych sztuk, np. literatury, teatru, komiksu, sztuk plastycznych,
- b) określa emocje, jakie wywołują w nim poznawane dzieła sztuki,
- c) określa elementy świata przedstawionego, tematykę, problematykę tekstów literackich (realistycznych i fantastycznych),
- d) ocenia postępowanie bohaterów,
- e) interpretuje głosowo wybrane teksty,
- f) w analizie i interpretacji dzieł wykorzystuje pojęcia, takie jak: fikcja, mit, baśń, legenda, powieść, opowiadanie, narrator, fabuła, świat przedstawiony, epitet, przenośnia, porównanie, rymy, podmiot mówiący.

3. Świadomość języka

Uczeń:

- a) zna odmienne i nieodmienne części mowy, stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych,
- b) rozróżnia części mowy i części zdania, bada ich zależności,
- c) buduje poprawne zdania,
- d) wzbogaca słownictwo,
- e) wyjaśnia różnice pomiędzy znaczeniem dosłownym a znaczeniem przenośnym wyrazów i związków wyrazowych,
- f) zna i stosuje zasady pisowni (ortografii i interpunkcji),

4. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń:

- a) tworzy notatki w różnych formach,
- b) przekształca cudze teksty,
- c) redaguje dłuższe i krótsze teksty o charakterze użytkowym, np. sprawozdanie, list tradycyjny i elektroniczny,

- d) opisuje przedmiot, krajobraz, sytuację, przeżycia; charakteryzuje postać,
- e) pisze opowiadanie,
- f) posługuje się kompozycją, stylem, słownictwem stosownie do danej formy wypowiedzi.

5. Rozwijanie umiejętności autorefleksji i tworzenie tożsamości.

Uczeń:

- a) prezentuje istotne wartości i prezentuje wobec nich swoje stanowisko,
- b) określa role, jakie pełni w różnych wspólnotach (rodzina, szkoła, naród),
- c) omawia i ocenia swoje zaangażowanie w procesie uczenia się,
- d) rozpoznaje i nazywa emocje własne i innych.

6. Elementy edukacji medialnej.

Uczeń:

- a) wyszukuje informacje w różnych źródłach,
- b) odróżnia fakt od opinii,
- c) rozpoznaje, w jaki sposób przekazy, w tym reklamy, wpływają na zachowanie i decyzje,
- d) stosuje zasady higieny cyfrowej.

7. Praktyki lekturowe.

Uczeń:

- a) wybiera teksty zgodnie z preferencjami i zainteresowaniami oraz uzasadnia swój wybór,
- b) planuje proces czytania,
- c) dzieli się pierwszymi wrażeniami z przeczytanego tekstu,
- d) czyta przynajmniej cztery dłuższe teksty literackie dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym,
- e) zapoznaje się z wybranymi fragmentami Biblii,
- f) czyta krótsze teksty literackie, w tym: „Mazurek Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego, „Rotę” Marii Konopnickiej,
- g) zapoznaje się z tekstami kultury należącymi do różnych sztuk: filmu, teatru, malarstwa, rzeźby, muzyki, komiksu.

Proponowane lektury w klasie czwartej

1. Jan Brzechwa „Akademia Pana Kleksa”
2. Rene Goscinny, Jean- Jacques Sempe „Mikołajek” (wybór opowiadań)
3. Janusz Christa „Kajko i Kokosz. Szkoła latania”.
4. Andrzej Maleszka „Magiczne drzewo”.

Klasy V- VIII wg dotychczasowej i obowiązującej w tych klasach podstawy programowej

I Wymagania ogólne

1. Interpretacja tekstów literackich i innych tekstów kultury.
2. Tworzenie spójnych, poprawnych pod względem stylistycznym, merytorycznym, językowym wypowiedzi ustnych i pisemnych z uwzględnieniem argumentowania i uzasadniania własnego stanowiska.
3. Poprawne posługiwanie się językiem polskim (gramatyka, ortografia, interpunkcja).
4. Umiejętność samokształcenia i świadomego zdobywania wiedzy.

II Wymagania szczegółowe

1. Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń:

- a) omawia elementy świata przedstawionego, interpretuje utwór liryczny,
- b) rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,
- c) zna i rozpoznaje w tekście literackim środki stylistyczne, np. epitet, porównanie, uosobienie,
- d) zna gatunki i rodzaje literackie, umie je rozpoznać, wymienić najważniejsze cechy,
- e) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń,
- f) zna terminy związane z liryką (np. wers, zwrotka), epiką (np. fabuła, akcja) i dramatem (np. akt, scena, dialog),

- g) charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach,
- h) rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową,
- i) określa tematykę i problematykę utworu,
- j) objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach,
- k) przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia,
- l) wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze, a także pojęcia teoretycznoliterackie,
- m) rozróżnia tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy,
- n) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio,
- o) odróżnia fakt od opinii,
- p) dostrzega swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych,
- q) dostrzega w utworze ważne wartości, np. prawdę, piękno, dobro, szacunek do człowieka i przyrody.

2. Kształcenie językowe.

Uczeń:

- a) zna podstawowe pojęcia oraz terminy służące do opisywania języka i językowego komunikowania się z ludźmi,
- b) umie porozumiewać się (słuchać, czytać, mówić i pisać) w różnych sytuacjach- oficjalnych i nieoficjalnych,
- c) potrafi poprawnie mówić i pisać zgodnie z zasadami ortofonii oraz pisowni polskiej,
- d) zna sposoby wzbogacania słownictwa i stosowania poprawnego stylu,
- e) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach,
- f) rozumie, na czym polega błąd językowy, stylistyczny,
- g) zna zasady ortografii i interpunkcji, stosując je w zapisie,
- h) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej,
- i) dostrzega rolę poszczególnych części mowy i części zdań w zdaniach pojedynczych i złożonych,
- j) poprawnie buduje zdania pojedyncze, złożone i wielokrotnie złożone, wykorzystując wiadomości o ich budowie,
- k) poprawnie tworzy wyrazy pochodne, wskazuje funkcję formantu, rozpoznaje wyrazy pokrewne,
- l) rozumie rozbieżności między mową a pismem (głoska, litera, upodobnienia fonetyczne).

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń:

- a) tworzy spójne wypowiedzi w formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, zaproszenie, ogłoszenie, charakterystyka, przemówienie, rozprawka,
- b) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne,
- c) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, styl, zasady spójności; rozumie rolę akapitów,
- d) wykorzystuje znajomość tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz przemówienia,
- e) odróżnia przykład od argumentu,
- f) rzeczowo uzasadnia własne zdanie, odnosząc się do przykładów z tekstów kultury,
- g) wykonuje przekształcenia na tekście cudzym , w tym streszcza i parafrazuje,
- h) wykorzystuje wiedzę o języku do tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- i) umiejętnie wykorzystuje w dłuższych formach wypowiedzi treść lektur.

4. Samokształcenie.

Uczeń:

- a) rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji,
- b) rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii,
- c) doskonali ciche i głośne czytanie, recytację,
- d) doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji,

- e) rozwija nawyki systematycznego uczenia się,
- f) rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy,
- g) uczestniczy w projektach edukacyjnych oraz konkursach,
- h) umie korzystać ze słowników i innych źródeł.

Lektury omawiane w poszczególnych klasach

Klasa V

1. Ferenc Molnar „Chłopcy z Placu Broni”.
2. Mity greckie (wybrane).

Lektura uzupełniająca

1. Frances Hodgson Burnett „Tajemniczy ogród”.
2. Sara Pennypacker „Pax”.

Klasa VI

1. John Ronald Reuel Tolkien „Hobbit, czyli tam i z powrotem”.
2. Clive Staples Lewis „Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa”.

Lektura uzupełniająca

1. Lucy Maud Montgomery „Ania z Zielonego Wzgórza”.
2. Raquel Jaramillo Palacio „Cudowny chłopak”.

Klasa VII

1. Karol Dickens „Opowieść wigilijna”.
2. Aleksander Fredro „Zemsta”.
3. Henryk Sienkiewicz „Latarnik”.
4. Adam Mickiewicz „Dziady” cz. II.
5. Antoine de Saint – Exupery „Mały Książę”.
6. Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” (fragmenty).

Lektura uzupełniająca

1. Eric- Emmanuel Schmitt „Oskar i pani Róża”.

Klasa VII

1. Stefan Żeromski „Syzyfowe prace” (fragmenty).
2. Juliusz Słowacki „Balladyna”.
3. Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”.
4. Sławomir Mrożek „Artysta”.
5. Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” (księga I,II,IV,X,XI, XII).

Lektura uzupełniająca

1. Marcus Zusak „Złodziejka książek”.

Zasady oceniania i klasyfikowania uczniów są określone w Statucie Szkoły w **Rozdziale 7. „Warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów”.**

Opracował : Zespół przedmiotowy z języka polskiego